

Fővárosi Bíróság
.... P. .../ 2006/39.

A Fővárosi Bíróság dr. Peresztégi Sándor ügyvéd (...) által képviselt **I.rendű felperes neve (...)** I. rendű, **I.rendű felperes neve ...** (ugyanottani lakos) II. rendű felpereseknek dr. ... jogtanácsos által képviselt **Közlekedési Biztosító Egyesület (...)** alperes ellen **kártérítés** iránt indított perében a bíróság meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül az I. rendű felperesnek fizessen meg 500 000.- (ötszázezer) Ft tőkét és annak 2003. május 24-től kezdődően 2004. december 31. napjáig évi 11%, 2005. január 1-jétől a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező kamatát.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül az I. rendű felperesnek fizessen meg 1 562 175.- (egymillió-ötszázhatvankettőezer-százhetvenöt) Ft tőkét és annak 2003. november 1-jétől kezdődően 2004. december 31. napjáig évi 11%, 2005. január 1-jétől a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező kamatát.

A bíróság a fentieket meghaladóan az I. r. felperes keresetét elutasítja.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 426 000.-(négy százhuszonhatezer) Ft kereseti illetékből az I. r. felperes köteles megfizetni az államnak külön felhívásra 170 400.-(százhetvenezer-négy száz) Ft-ot, a fennmaradó 255 600.-(kettő százötvenötezer-hatszáz) Ft-ot az állam viseli.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy az I. rendű felperesnek 15 napon belül fizessen meg 180 716.- (száznyolcvanezer-hétszáz tizenhat) Ft perköltséget.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül a II. rendű felperesnek fizessen meg 2500000.- (kettő millió-ötszázezer) Ft tőkét és annak 2003. május 24-től kezdődően 2004. december 31. napjáig évi 11%, 2005. január 1-jétől a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező kamatát.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül a II. rendű felperesnek fizessen meg 39108.- (harminckilencezer-száznyolc) Ft tőkét és annak 2003. július 1-jétől kezdődően 2004. december 31. napjáig évi 11%, 2005. január 1-jétől a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező kamatát, továbbá 55 740.- (ötvenötezer-hétszáznegyven) Ft tőkét.

A bíróság a fentieket meghaladóan a II. r. felperes keresetét elutasítja.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 468 300.-(négy százhatvannyolcezer-háromszáz) Ft kereseti illetékből a II. r. felperes köteles megfizetni az államnak külön felhívásra 280 980.- (kettő száznyolcvanezer-kilenc száznyolcvan) Ft-ot, a fennmaradó 187 320.- Ft-ot az állam viseli.

A bíróság kötelezi a II. rendű felperest, hogy az alperesnek 15 napon belül fizessen meg 18 000.- (tizennyolcezer) Ft perköltséget.

Az ítélet ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, amelyet jelen bíróságnál kell írásban, három példányban, írásban a Fővárosi Ítéltáblához címezve előterjeszteni.

Ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére, vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos, vagy az ítélet indokolása ellen irányul, a fellebbező fél a fellebbezésben kérheti tárgyalás megtartását.

INDOKOLÁS

Az I. és a II. r. felperes 2003. május 24. napján gyalogusként szenvedett közúti közlekedési balesetet, amikor a járdán gyalogusként személygépkocsi elütötte őket.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt .. B. ..../2003. szám alatt közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt ... ellen büntető ügyben beszerzett a ... Orvosszakértői Intézet (dr. ... iü. orvosszakértő) által készített 2004. augusztus 30. napján kelt igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint a II. r. felperes az elsődleges baleseti sebészeti szakvizsgálatkor a jobb térd belső oldalszalag, jobb könyök, jobb mellkasfalikísért zúzódást, mindkét comb szövetközi bevérzéssel kísért zúzódását és hámhörzsolását, bal belboka hámhörzsolását szenvedte el.

Jobb térd sérülése miatt külső rögzítést alkalmaztak, majd funkcionális utókezelés történt.

Konzervatív kezelés ellenére továbbra is fennálló jobb térdizületi panaszai miatt ellenőrző vizsgálatok történtek melyek a térdizület félhold alakú porcogójának sérülését igazolták.

2004. márciusában tükröző-eszközös műtétet kellett végrehajtani, melynek során szakadás miatt a jobb külső térdizületi porcogó részleges eltávolítását végezték el.

2004. februártól jelentkező jobb vállizületi panaszai háttérben vállizületi ínköpeny károsodás igazolt, ezért 2004. szeptemberében vállműtétet terveznek.

A vizsgálat idején a jobb váll közepes fokú mozgáskorlátozottságával járó ínköpeny bántalom, a jobb térd aktív mozgás beszűkülésével járó jobb térdizületi belső oldalszalag szakadás és külső félhold alakú porcogó szakadás utáni állapot észlelhető.

A hosszmetzeti kórlefolyás alapján a jobb térd szalag, valamint porcogó szakadása okozati összefüggésbe hozható a balesettel. Az elsődleges orvosi ellátáskor jobb vállsérülést nem rögzítettek, a panaszok mintegy háromnegyed év elteltével jelentkeztek, az elváltozás jellege folytán lehet degeneratív kórereditű, ezért az okozati összefüggés nem igazolható.

Maradványállapota kialakultnak tekinthető, maradandó fogyatékoságnak véleményezhető, mely jelenleg mintegy 20%-os munkaképesség-csökkenést okoz.

A felperesek megbízásából a ... Orvostani Intézet (dr. ... iü. orvosszakértő és prof. ... sebész, traumatológus) .....számú 2006. január 30. napján kelt orvosszakértői véleménye szerint a balesettel összefüggésben az I. r. felperes orrcsont darabos törését, a fej zúzott jellegű sérüléseit, valamint agyrázkódást szenvedett, melyek tényleges gyógytartama 4 hónap volt.

A baleset után fejfájás, labilis idegállapot, hangulati zavar volt észlelhető. Az első zárójelentésében rögzítik, hogy eszméletvesztése volt, kontaktusba vonható, góctünete nincs.

Az első CT vizsgálat leírja, hogy a bal oldali homlokcsontnál bizarr ék alakú levegő denzitás van, mely megfelelhet üvegszilánknak. A második CT felvételen (2003, május 27.) egy jobb oldali elülső kiszélesedett, máshol normális tágasságú agyfolyadék teret írnak le. Kóros eltérést az agyállományban nem rögzítenek.

2003. 06. 30 - 2004. 06. 29. között többször vizsgálták, az EEG (2003. július 2.) szabályos agyi elektromos tevékenységet mutatott. Posttraumás fejfájás és depressziós tünetek miatt Seropram, Frontin és Lucetam kezelést alkalmaztak.

Koponya MR vizsgálat (2004. május 22.) posttraumás szövődményt nem talált, azonban corticalis-subcorticalis atrophíát írt le.

A kontroll EEG vizsgálat (2004. június 1.) normális alaptevékenységet mutatott.

2005. tavasza óta állapotát javulónak érzi, bár fáradékony, jobban tud koncentrálni. Feje ritkábban fáj. Jobb kezének III. ujjá a sérülés óta duzzadtabb, a kéz ökolbe szorításkor fájdalmas.

A homlok közepén 3 cm-es, a bal falcsonti tájon 11 cm-es ívelt heg látható. Az orr felső harmada duzzadtabb, itt bőrheg is látható. Az orr balra hajlik el.

A jobb kéz III. MP ízülete duzzadtabb, ebben az ízületben a mozgás 10 fokkal elmarad az ellenoldalától.

Kórtörténete alapján igen nagy valószínűséggel állítható, hogy a pszichés zavara illetve fejfájása a balesettel összefüggésben alakult ki, munkáját csak ereje különös megfeszítésével tudta végezni. A balesetből eredő maradandó károsodása a 30%-ot nem haladja meg.

A fenti orvosszakértői vélemény a II. r. felperes tekintetében megállapította, hogy a balesettel összefüggésben mindkét oldali comb bevezését, jobb könyök zúzódását és a bal boka zúzódását, a jobb oldali térszalag szakadását szenvedte el.

2003. június 23-án és 25-én a jobb combját megpungálták és a vérömlenyt lebocsátották.

2004. 03. 08 - 2004. 03. 10. között a ... Ortopéd-traumatológia osztályon ápolták mivel szövődményei miatt ismételt műtétre volt szüksége. 2004. március 9-én artroscopos műtétet végeztek. Ennek során részleges meniscus szakadást találtak, a sérült részt eltávolították.

2004. 09. 13. - 2004. 09. 18. között a ... Intézetben feküdt kb. nyolc hónapja fennálló jobb vállát érintő panaszai miatt. 2004. szeptember 14-én impingement szindróma miatt arthroscopos műtétet ún. subacromialis dekompressziót végeztek.

Figyelemmel arra, hogy az utolsó műtétet követően további gyógytornára volt szüksége gyógytartama 10 hónap volt.

Azzal, hogy két hónap múlva munkába állt a gyógyulását nem veszélyeztette, mert a gyógyulása azután következett be, hogy a szalagszakadását ellátták és az utána következő gyógytornával

állapota gyakorlatilag rendeződött. Gépkocsi használat biztosítása nélkül a munkáját nem tudta volna ellátni.

A 2004. márciusi műtét a balesettel egyértelműen okozati összefüggésben áll.

A balesetből eredő maradandó egészségkárosodása 20%. Pszichés károsodása nem állapítható meg.

A jobb váll sérülései - a rendelkezésre álló orvosi dokumentáció alapján - ok-okozati összefüggésbe a balesettel nem hozhatók.

Megjegyezte, hogy a II. r. felperes a baleset során a jobb oldalára esett, vagyis jobb könyéktáját, a jobb mellkasfelét, a jobb alkarját megütötte. Valószínűsíthető, hogy ennek következményeként a jobb válltájék is zúzódhatott.

... klinikai szakpszichológus a felperesek megbízásából készített 2006. január 17. napján kelt véleményében megállapította, hogy az I. r. felperes a baleset következtében az első időkből a testi tünetek mellett súlyos, pszichiátriai gyógyszeres kezelést is igénylő hangulatzavart mutatott. Jelenleg hangulata labilis, enyhén felhangolt, pszichés megterhelés hatására változhat.

Hangulata munkavégzését, korábbi életvitelének visszaállítását is befolyásolja.

Súlyos kognitív funkcióromlás, kóros szintet elérő demenciálódás nem volt kimutatható. Egyetemi végzettségének megfelelően gondolkodásának hatékonysága átlagot meghaladó, magas szinten megtartott, de fejsérülése következményeként szótalálási nehézség, enyhe emlékezeti probléma érzékelhető.

A II. r. felperes vonatkozásában utalt arra, hogy jelenleg depressziós tüneteket nem mutat, a munkáját ellátja, de nagyobb erőfeszítésbe kerül korábbi életének vitele.

Hangulatának ingadozása főleg fizikai állapotával függ össze, a testi fájdalom feszültséget, álmatlanságot is okoz. A közlekedés során kisé feszült, szorongó. Súlyos depressziós tüneteket, poszttraumás zavart tüneteit nem mutatja.

Az I. r. felperes egyéni vállalkozóként 2003. május 12. napján kötött vállalkozási szerződést az ... Részvénytársasággal.

Rögzítésre került, hogy a megbízó a ... céggel megkezdett tárgyalásokra tekintettel a tulajdon-átruházást segítő cég-átvilágítási feladatok elvégzését kéri.

Annak 1. pontja szerint 2003. május 15-től kezdődően legkésőbb 2003. november 15-ig a megbízó adatszolgáltatása alapján a cég szervezeti, működési illetve üzleti átvilágítását, s ennek figyelembevételével adjon piaci értékelést a társaságról.

A 2. pont értelmében az I. r. felperes kötelezettséget vállalt arra is, hogy igény esetén szakértőként részt vesz a ... képviselőivel folytatott tárgyalásokon.

Az 5. pont részletesen rögzítette, hogy az I. r. felperesnek milyen ütemezésben kell a feladatait teljesíteni.

Az első részteljesítési határidő 2003. június 30. napja volt.

A 7. pontban az I. r. felperes teljes vállalkozói díja 1 800 000.- Ft + ÁFA összegben került megállapításra.

A szerződő felek 2003. június 30. napján megállapodást kötöttek.

Annak 2. pontjában rögzítették, hogy az I. r. felperes az öt ért váratlan baleset következtében a fenti vállalkozási szerződésben meghatározott feladatokat nem tudta illetve nem tudja elvégezni, ezért közös megegyezéssel a közöttük 2003. május 12. napján létrejött vállalkozói szerződést felbontják.

A 3. pont szerint egymással szemben további követelésük nincs.

A II. r. felperes főosztályvezetőként dolgozik az ... Zrt-nél. A balesetet követően mivel a helyettesítését nem tudták megoldani 2003. augusztus 6. napján munkába állt.

A felperesek többször módosított keresetükben az egyes tételeknél jelöltek szerint kérték az alperes marasztalását.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

A káresemény idején hatályban volt 171/2000. (X. 13.) Kormány rendelet 1. számú mellékletének 1.§-a alapján helyállási kötelezettségét nem vitatta.

Az egyes tételeknél jelölt kifejtett védekezése figyelembevételével az általa elfogadható összegeket megtérítette, így további teljesítéssel nem tartozik.

A felperesek keresete részben alapos.

Az alperes jogalapot, a helyállási kötelezettségét a Ptk. 345. § (1) bekezdése, és a 171/2000. (X. 13.) Kormány rendeletben foglaltak alapján nem vitatta.

A Ptk. 345. § (1) bekezdése szerint, aki fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytat, köteles az ebből eredő kárt megtéríteni.

A Ptk. 355. § (1) bekezdése szerint a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni.

A Ptk. 355. § (4) bekezdése értelmében kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

Az I. r. felperes személyes meghallgatása során elmondta, hogy 2003. május 12-én nagyon jó feltételekkel kötött szerződést az ... Zrt-vel. Hosszabb idő elteltével olyan tárgyú megbízási szerződése volt, amelyben jelölt feladatok elvégzésében örömet lelte volna.

A balesetben súlyos fejsérülést szenvedett, így nem tudta a meghatározott első részhatáridőre az ott jelölt feladatot elvégezni.

2003. júniusától pszichiátriai kezelésre szorult, nehezen tudta feldolgozni, hogy néha saját felesége nevét sem tudja megmondani. Folyamatosan gyógyszereket kapott, segítő családi háttérének köszönhetően az állapota javult.

Egészségi állapota miatt a megbízásban jelölteket határidőre teljesíteni képtelen volt, ezért kénytelen volt felbontani a megbízási szerződést.

A balesetből eredően jól látható nyomok, hegek maradtak az arcán és a fején. Nehezen viseli, ha ezeket az emberek megnézik.

Memória zavarral küzd. Külső és belső komplexusa van, nagyon nehezen tudja az átélteket feldolgozni. Mindez hátráltja a munkavégzését.

A baleset után egy évig nem tudott gépkocsiba ülni, szabadidős tevékenységei beszűkültek, korábban gyakran jártak színházba, moziba, múzeumokba, most ezek a dolgok fárasztják, gyakran szédül.

Korábban szabadságukat külföldön töltötték, szívesen kerestek fel rövidebb időre hazai tájakat is. A baleset óta feleségével nyaralni nem voltak és elmaradtak a hosszú hétvégék is.

Már nem járnak kerékpározni, evezni vagy úszni.

A baleset óta 20 kg-ot fogyott, a házzal kapcsolatos dolgokat nem tudja intézni, többször meggondolja, hogy a létrára felmenjen-e. A kézügyességet igénylő dolgokat már nem tudja megcsinálni.

A baráti, társasági kapcsolataik beszűkültek, a vállalkozása megvan, de valójában érdemi tevékenységet nem bír folytatni.

A II. r. felperes utalt arra, hogy a férje által elmondottak helytállóak. Számára a közlekedés jelent problémát, főleg az aluljárókban való lépcsőzés. A balesetből eredő szorongását sem tudta leküzdeni.

A munkaköréből adódóan irodai ülőmunkát végez, délutánra a lábai bedagadnak, fájnak, taxival tud haza menni. Munkahelye távol van az otthonától.

A baleset előtt tömegközlekedési eszközökkel járt be dolgozni. A munkába állása után délutánra a térdei úgy bedagadtak, hogy csak taxival tudott haza menni.

A térd dagadásának az oka csak később derült ki, szövődmény miatt 2004. márciusában meg kellett műteni.

Csak 2004. év elején derült ki, hogy a baleset a jobb vállát is érintette. Hiába kapott gyógyszereket a jobb karjának mozgása beszűkült, fájdalmassá vált.

2004. szeptemberében a vállát is meg kellett műteni.

A baleset előtt teljesen egészséges volt.

Azt tervezték, hogy a családi házukat felújítják, egyik gyermekük odaköltözik. Erre egészségi állapotuk miatt már biztosan nincs lehetőség.

Az I. r. felperes nagyon megváltozott, zárkózottá vált, hosszabb ideig zavarodott volt. Gyakori hangulatváltozásai is problémát okoztak.

... tanú, a felperesek gyermeke utalt arra, hogy szülei a balesetet megelőzően élénk társasági életet folytattak. Aktívan sportoltak, rendszeresen jártak kirándulni, nyaralni. Gyakran mentek moziba, színházba, múzeumokba.

A balesettel minden megváltozott. Az I. r. felperes súlyos fejsérülést szenvedett, sokáig hányingerrel, szédüléssel küzdött és zavarodott volt. Nehezen tudja elfogadni az esztétikai sérüléseit, melyek az arcán és az orrán hagytak nyomot. A terhelést egyáltalán nem bírja, a közös programok, melyeket korábban élvezett fárasztóak számára.

A házzal kapcsolatos teendőket sem tudja elvégezni.

Csökken a II. r. felperes terhelhetősége is, fizikailag a nagyobb vendégeskedést már ő sem bírja.

Szülei a baleset óta külföldön nem voltak, a jó értelemben vett hiperaktivitásuk teljesen eltűnt, csak a kutyasétáltatás maradt.

Elmondta, hogy a II. r. felperes munkahelye távol van az otthonuktól. Amikor édesanyja munkába állt, napi szintű probléma volt a bejárás, illetve a hazajövetel. A munkavégzés is fárasztóbb számára. A problémáit haza hozza, már nem tud úgy a külvilágra figyelni, mint korábban. Az időjárás változást is gyakran megérzi, fáj a válla és a lába.

..., a felperesek gyermeke elmondta, hogy szülei a balesetet megelőzően aktív életet éltek. Az abban bekövetkezett minőségi romlás több szinten érezhető. A korábbi közös programok megszűntek. Az I. r. felperes gyakran szédült, elfáradt, míg a II. r. felperesnek bedagadtak a lábai, fájtak az ízületei.

A szülei társadalmi kapcsolatai beszűkültek, nem fogadnak vendégeket, illetve nem mennek társaságba. A szabadidős tevékenységeik - kirándulás, pingpong, biciklizés, tollaslabda - megszűntek, nem voltak a baleset óta külföldön, nem ültek biciklin.

A II. r. felperes egy hónappal korábban munkába állt, mivel a helyettesítését nem tudták megoldani. Mind a bejárás, mind a munkavégzés a nem teljesen egészséges állapotában megterhelő volt számára. Estére hihetetlenül elfáradt, még most panaszskodik esténként, hogy kimerült.

... korábban együtt dolgozott az I. r. felperessel. Utalt arra, hogy a baleset után nem ismert rá az I. r. felperesre, aki nagyon lefogyott és megváltozott. Rezignált, bizonytalan, félős volt, gátlásokkal küzdött.

Biztos abban, hogy szakmailag még minden a fejében van, de az a csillogás, ami az érvényesüléshez kell egyszerűen eltűnt belőle. Felelős vezetőként nem merné vállalni ilyen körülmények között az I. r. felperessel való együttműködést.

Elmondta, hogy a korábbi rendszeres összejövetelek elmaradtak, tudomása szerint a felperesek már nem élnek aktív társasági életet, nem járnak külföldre nyaralni. Az I. r. felperes megváltozását csak a balesethez tudja kötni.

... tanú az I. r. felperes féltestvére elmondta, hogy a balesettel minden megváltozott. A korábbi családi összejövetelek elmaradtak.

Az I. r. felperes árnyéka önmagának. A baleset előtti teljesítményét képtelen nyújtani, erre nincs esélye. A visszamaradt hegek zavarják, idegesítik, hosszú idő kellett, hogy ezeket valamilyen szinten el tudja fogadni.

Nem járnak már külföldre nyaralni, nem mennek kirándulni, sportolni. Nincsenek társasági összejövetelek, nem járnak moziba, színházba.

A balesetben a II. r. felperes válla is megsérült, ez látszik a mozgásán, tudja, hogy a munkába járás is hosszabb ideig problémát jelentett számára.

... a II. r. felperes testvére elmondta, hogy a balesettel minden megváltozott. A felperesek nem járnak külföldre, vagy kirándulni. A biciklik rozsdásodnak, nincsenek családi túrák. A felperesek nem járnak moziba, színházba, kiállításokra.

A II. r. felperes lába érzékeny, gyakran bedagad, fájdalmas, érzékeny az időjárás-változásra.

Csak szűk családi körben találkoznak, a nagyobb társasági összejövetelek megszűntek.

A perben beszerzett ..... Intézet ..... számú véleménye szerint az I. r. felperes a baleset során nyílt orrcsonttörést, agyrázódást, a fejbőr skalpszerű zúzott sebzését szenvedte el. 2003. június 30-tól ideggyógyászati gondozásban részesült panaszai miatt.

Fizikálisan a sérüléssel összefüggésben a hajás fejbőrön, a homlokon és az orrnyergen elsődlegesen gyógyult sebzések hegei, mérsékelt orrtengely-ferdülés és elalaktalanodás, valamint egyéb eredetű elváltozásként emelkedett vérnyomás észlelhető.

A pszichiátriai vizsgálat alapján igen nagy valószínűséggel érederetű agybántalom, agysorvadás talaján kialakult idegrendszeri megalapozottságú lelki tünetegyüttesben (organikus psychosyndroma) szenved, melyet emlékezeti bizonytalanság, szótalálási nehézség, üresen emelkedett hangulat, érzelmi elszegényedés, indítékzavar jellemeznék.

Utalt arra, hogy az elsődleges orvosi ellátáskor jobb könyök vagy kézsérülés nem került leírásra, így a jelenleg észlelhető könyök és kéz duzzanat a balesettel összefüggésbe nem hozható.

A rendelkezésre álló dokumentáció alapján pszichés zavara nem áll okozati kapcsolatban az elszenvedett balesettel, hanem természetes kórokúnak tekinthető és valószínűleg az elhanyagolt magas-vérnyomással is összefüggésben állhat.

A természetes kórokú pszichés zavar a baleseti károsodással összefüggésben kialakult egyéb, esetleges még fennálló pszichés eltéréseket elfedi.

Rámutatott, hogy a pszichés zavar - a későbbiekben képalkotó eljárással igazolt természetes kórokú agykárosodás ismeretében- túlnyomóan természetes kórokúnak tekinthető az utólagos elemzés alapján azzal, hogy a baleset után igen nagy valószínűséggel alkalmazkodási zavarként értékelhető átmeneti depressziós zavar is kialakult. Az, mintegy 4-6 hónapon keresztül állt fenn.

Az I. r. felperes balesetből eredő munkaképtelenségének időtartama 4-6 hónapra tehető. A testi maradványtünetek nem akadályozzák a baleset előtti egyéni vállalkozói tevékenységének folytatásában. A balesetből eredő testi maradványtünetei 10%-os egészségkárosodást eredményeznek.

Az állapota kialakult, testi maradványállapota mindennapi élet- és a szabadidős tevékenységét nem befolyásolja. A társas kapcsolatait természetes kórokú pszichés zavara nehezíti.

A perben beszerzett .....Intézet .... számú véleménye szerint a II. r. felperes a baleset során a jobb térd belső oldalszalag, szakadását, a térdizület félhold alakú porcogójának szakadását, jobb könyök és jobb melkasfali zúzódást, mindkét comb szövetközi bevérzéssel kísért zúzódását és hámszorítását, a bal belboka hámsérülését szenvedte el.

A fennálló térdpanaszai miatt 2004. márciusában tükröző eszközös műtétet végeztek, a jobb külső térdizületi porcogó részleges eltávolítása megtörtént. 2004-től jobb vállizületi panaszok jelentkeztek, ezért 2004. szeptemberében a vállizületi ínköpeny műtétét végezték el. Hasonló okból 2006. novemberében a bal váll ínköpeny operációjára kényszerültek.

A balesettel okozati összefüggésbe a jobb térd elfajulásos állapotával járó jobb térdizületi belső oldalszalag-szakadás és a külső félhold alakú porcogószakadás utáni állapot hozható.

Utalt arra, hogy az elsődleges orvosi ellátáskor vállsérülésre utaló feljegyzés nem készült, a legkorábbi vállpanaszok háromnegyed évvel a baleset után jelentkeztek, a mindkét oldalra kiterjedő elváltozás jellege alapján természetes eredetű degeneratív kórereditű.

A balesetből eredő munkaképesség-csökkenés 20%, ami 16% egészségkárosodásnak felel meg.

A sérülés utáni állapot kialakult, további gyógykezelés nem szükséges. A II. r. felperes ülő jellegű munkakörének ellátásához ereje különös megfeszítése nem szükséges.

A II. r. felperes a sérülést követően két hónapig, a 2004. márciusi műtét után egy hónapig lehetett alkalmatlan tömegközlekedési eszköz igénybevételére.

Maradványállapota minden olyan élettevékenységben (sport, szórakozás, kirándulás, utazás) véglegesen korlátozza, amely tartós állást, járást, huzamos lépcsőzést igényel.

... igazságügyi pszichológus ... számú véleménye szerint az I. r. felperes erős mentális fékrendszerű, tevékenységét megszervező, aktivitásra törekvő, de alacsony frusztrációtűrésű, erősen szorongó, esetenként robbanékony indulatú, fékezetlen feszültségű, impulzív viselkedésű, fokozott szomatikus betegségtudatú, egocentrikus, extrovertált személyiség.

A II. r. felperes az ... számú pszichológus vélemény alapján erős mentális fékrendszerű, képességeit többnyire érvényre juttató, intenzív belső életű, szuggesztibilis életvezetésű, teátrális viselkedésű, esetenként robbanékony indulatú. Feldolgozatlan indulatai miatt büntudatos, kompenzáló extrovertált személyiség.

Ez a személyiségszerkezet részben a balesettel, részben annak következtében kialakult új élethelyzethez történő alkalmazkodás során alakult ki. Az élettér beszűkülésében, a jövőre vonatkozó elképzelések és a szociális kapcsolatok elnehezülésében jelentkezett.

A felek észrevételei alapján az eljárás szakértők meghallgatása megtörtént.

Ennek során változatlan volt az álláspontjuk, hogy az I. r. felperes pszichés zavara nem áll kapcsolatban a balesettel, az, természetes kórokúnak tekinthető. Az orvosi dokumentációt részletezve kiemelték, hogy az abban rögzített agyrázódás nem okozhat ilyen tüneteket, következményeket.

Az érrendszeri agysorvadás fennállását a képalkotó eljárások alátámasztották. Ez, mint betegség együtt járhat a személyiség megváltozásával, rövid távú memóriazavarral.

Az állapotromlás az agyi érbántalom következménye volt.

... iü. elmeorvos utalt arra, hogy az I. r. felperesnél a robbanásszerű állapotromlást az idézte elő, hogy a balesetből eredően alkalmazkodási és pszichés zavar, depressziós állapot alakult ki. Ez lezajlott hat hónap alatt, és jelenleg a természetes kórokú megbetegedés már elnyomja ezeket tüneteket.

Az I. r. felperes jelenlegi tünetegyüttesét túlnyomórészt a természetes kórokú megbetegedése idézi elő.

A felek a szóbeli kiegészítés alapján a perben beszerzett orvos és pszichológus véleményeket elfogadták. Azokat a bíróság is kellően részletesnek, indokoltnak találta, mint aggálytalant elfogadta.

1. I. r. felperes nem vagyoni kártérítés

Az I. r. felperes igénye 5 500 000.- Ft volt, melyből az alperes kamattal 2 000 000.- Ft térített meg.

Az alperes álláspontja szerint az elszenvedett sérelmekre és az egyéb körülményekre tekintettel az általa kifizetett összeg megfelelő volt, az ezt meghaladó igény alaptalan.

A bíróság a fentiek alapján utal arra, hogy a balesettel kapcsolatosan 10% munkaképesség-csökkenés nyert igazolást. Pszichés zavar kialakult, de az a hathónapos gyógytartam alapján

gyógyult, az I. r. felperes jelenlegi állapota nem a balesettel, hanem a természetes kórokú megbetegedésével áll összefüggésben.

A tárgyalás közvetlensége alapján is észlelhető volt, az I. r. felperes maradandó esztétikai károsodást szenvedett, amely hátrányosan befolyásolja mind társadalmi kapcsolatait, mind a munkavállalási lehetőségeit.

Az ismertetett tanúvallomásokból kitűnően az I. r. felperes korábbi életvitele hátrányosan megváltozott, a szabadidős tevékenységei jelentősen beszűkültek.

Az elszenvedett sérülései, hosszabb munkaképtelensége, az egészségi állapotában bekövetkezett hátrányos változás a jövőképét teljesen bizonytalanná tette.

A nem vagyoni kártérítés összegének meghatározásánál jelentősége van a káresemény idején fennálló értékviszonyoknak, a hasonló ügyekben követett ítélkezési gyakorlatnak. Objektív mérce hiányában arra kell törekedni, hogy a nem vagyoni kártérítés olyan helyzetbe hozza a károsultat, mint amilyenben a baleset be nem következése esetében lehetett volna.

A bíróság mindezek mérlegelésével 2 500 000.- Ft nem vagyoni kártérítés megállapítását tartotta indokoltnak. Ebből az alperes már 2 000 000.- Ft-ot megtérített, így ezen a címen a marasztalás 500 000.- Ft volt.

A kamatfizetés kezdő időpontja: 2003. május 24.

2. I. r. felperes megíúsult megbízási szerződésből eredő igény:

Az I. r. felperes egyéni vállalkozóként a fentiekben jelölt feltételekkel 2003. május 13. napján kötött vállalkozási szerződést az ... Részvénytársasággal.

A 2003. június 30. napján létrejött megállapodás egyértelműen rögzítette a fenti szerződés felbontásának okát, ezért a megíúsult szerződés miatt 1 562 175.- Ft elmaradt haszon megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A kikötött díjba elszámolta az alperes részteljesítését (2004. november 29-én tőkére: 237825.-Ft, kamatra 32 175.-Ft).

Az alperes utalt arra, hogy a megbízási díj 15%-át megtérített, 270 000.- Ft tőkét átutalt 2004. november 29-én, és kamatot 2003. november 1-től 2004. december 5-ig terjedő időre 33 075.- Ft összegben.

Utalt arra az iratra, mely szerint a megbízó az idő előrehaladta, valamint bizalmi jellege miatt kénytelen volt a szerződésben jelölt munkát saját alkalmazottaival elvégeztetni. Így az igény nem alapos. Vitatta az összegszerűséget, mivel elmaradt haszonként csak az elmaradt bevétel és a bizonyítatlan összegű elmaradt költség különbözete igényelhető.

A 270 000.- Ft-ot tévesen és alaptalanul térítette meg.

A Ptk. 359. § (1) bekezdése alapján, ha akár mértéke - akár csak részben- pontosan nem számítható ki, a bíróság a károkozásért felelős személyt olyan összegű kártérítés megfizetésére kötelezheti, amely a károsult teljes anyagi kárpótlására alkalmas.

A 2003. június 30-i megállapodás egyértelműen bizonyította, hogy a vállalkozói szerződés felbontásának oka a balesetből eredően az I. r. felperes egészségromlása volt. Az orvosakértői

véleményből kitűnően igazolt, hogy ebben az időszakban az I. r. felperes elszenvedett sérülései folytán munkavégzésre alkalmatlan volt.

Nincs annak jelentősége, hogy a megbízó a megszüntetést követően miként oldotta meg a szerződésben jelölt feladatokat. Tény, hogy a balesetből kifolyólag az I. r. felperes ezt a megbízást elvesztette, abból származó haszna, melyre alappal számított, nem volt.

Az általános kártérítés megállapítására sor kerülhet akkor, ha a kár bekövetkezte biztos, de a mértéke bizonytalan. A bíróság a szerződésben kikötött vállalkozói díj szem előtt tartásával látott lehetőséget - egyéb más adat hiányában - a teljes anyagi kárpótlás megállapítására.

Megjegyzi, hogy az alperes is ebből kiindulva annak 15%-át megtérítette a károsultnak, jóllehet utóbb tévedésére hivatkozott.

A szerződés teljesítési határidejére tekintettel a kamatfizetés kezdő időpontja: 2003. november 1. napja.

3. I. r. felperes szemüveg pótlása:

A balesetben tönkrement szemüveg pótlási költségét 37 176.- Ft-ot az alperes megtérített. Ezt a perköltség viselésénél kérte figyelembe venni.

1. II. r. felperes nem vagyoni kártérítés

A II. r. felperes 4 500 000.- Ft megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes álláspontja szerint a maradványállapot és a kialakult gyakorlat alapján 2 000 000.- Ft megfelelő kompenzációt nyújt.

Az orvosszakértői vélemény alapján megállapítható, hogy a II. r. felperesnél a balesetből eredően szövődmény lépett fel, ami csak tükrözéses műtéti beavatkozással volt megoldható.

A balesetből eredő munkaképesség-csökkenés 20%, ami 16% egészségkárosodásnak felel meg.

Maradványállapota minden olyan élettevékenységben (sport, szórakozás, kirándulás, utazás) véglegesen korlátozza, amely tartós állást, járást, huzamos lépcsőzést igényel.

A pszichológus véleményéből kitűnik, hogy a személyisége hátrányosan változott. Feldolgozatlan indulatai miatt büntudatos, kompenzáló extrovertált személyiség.

Ez a személyiség szerkezet részben a balesettel, részben annak következtében kialakult új élethelyzethez történő alkalmazkodás során alakult ki. Az élettér beszűkülésében, a jövőre vonatkozó elképzelések és a szociális kapcsolatok elnehezülésében jelentkezett.

A tanúvallomások igazolták, hogy a baleset a felperesek életét teljesen megváltoztatta. A korábbi színes, aktív életvitelük megszűnt. A szabadidős tevékenységük, baráti, társadalmi kapcsolataik teljes beszűkültek.

A jövőre vonatkozó elképzelések bizonytalanná váltak.

A bíróság mindezeket mérlegelve a nem vagyoni kár megállapításánál figyelemmel volt arra, hogy a II. r. felperes életvitele elnehezült, hátrányosan változott. Tekintettel a hasonló ügyekben megállapított összegekre, a káresemény idején fennálló élet- és árviszonyokra a bíróság 2 500 000.-

Ft megállapítását tartotta indokoltnak. Ez az összeg a reparációs cél betöltését kellőképpen elősegítheti.

2. II. r. felperes keresetveszteség

A II. r. felperes keresetveszteség címén 2003. május 25-től augusztus 6-ig tartó időszakra terjesztett elő igényt.

A csatolt kereseti kimutatás alapján évi bruttó 12 875 840 Ft-ot alapul véve a havi átlag 1 072 986.- Ft. Az Mt. szerinti 22 munkanapos osztóval napi 48 772.- Ft, amely 53 napra 2 584 916.- Ft. Levonva a táppénzt (1 644 727.- Ft) bruttó 940 189 Ft.

Az alperes teljesített bruttó 576993.- Ft-ot. Így a fennmaradó követelés: 363 196.- Ft és középárányos kamat 2003. július 1-jétől.

Fenntartotta a már kifizetett nettó 357 736.- Ft után járó kamatigényét középídőtől 2003. július 1-jétől 2004. november 29-ig (évi 11% kamat figyelembevételével) terjedő időre 55 740.- Ft összegben

Az alperes 2004. december 2-án nettó 357 736.- Ft keresetveszteséget a II. r. felperesnek megtérített, az APEH-nak 219 257.- Ft adót átutalt.

Álláspontja szerint a I. r. felperes fenti számítása jogellenes. A Ptk 357. § (1) és (2) bekezdése alapján a rendszeres kereset előző évi 8 062 493 Ft összegének havi átlagát, azaz 671 874.- Ft-nak a járulékokkal csökkentett összegét, azaz 593 735.- Ft-ot kell figyelembe venni.

Ezt alapul véve a táppénzes időre 1 332 342.- Ft munkabér adódik, míg a táppénz 1 645 727.- Ft volt, keresetveszteség nem keletkezett.

Tévesen és alaptalanul teljesített 2004. december 3-án 357 736.- Ft-ot, valamint 219257.- Ft adót 2005. január 11-én. A túlfizetést a nem vagyoni kártérítésnél kérte elszámolni.

A Ptk. 357. § (1) bekezdése szerint a balesetet szenvedett személy keresetveszteségét (jövedelem kiesését) általában a balesetet megelőző egy évben elért rendszeres kereset (jövedelem) havi átlaga alapján kell meghatározni. Ha az említett idő alatt a keresetben (jövedelemben) tartós jellegű változás állott be, csak a változás utáni kereset (jövedelem) átlagát lehet figyelembe venni.

A Ptk. 357. § (2) bekezdése alapján, ha a balesetet szenvedett személy munkabére a balesetkor rendszeres jellegű és határozott összegű volt, ezt kell a keresetveszteség megállapításánál figyelembe venni.

A Ptk. 356. § (2) bekezdése értelmében a balesetből eredő munkaképtelenség vagy munkaképesség-csökkenés esetében járadékként az elmaradt keresetnek a társadalombiztosítási ellátásokkal csökkentett összegét kell megtéríteni.

A bíróság a csatolt kereseti kimutatás alapján az alábbi elszámolást tartotta indokoltnak:

Az előző évi bruttó kereset: 12 875 840.- Ft. Az egyhavi bruttó kereset: 1 072 987.- Ft. Tb (12,5%) 134 123.-Ft. A 938 864.- Ft alapulvételével az Mt szerinti 22 nappal számolva napi 42 676.- Ft.

53 napra 42 676.- Ft = 2 261 828.- Ft. Ebből levonva a táppénz (1 645 727.- Ft) összegét: 616 101.- Ft.

Az alperes 576 993.-Ft-ot megfizetett, így a II. r. felperes ezen a címen **39 108.- Ft-ra** jogosult.

A középátlagos kamatfizetés kezdő időpontja: 2003. július 1.

A fentiekben túl a II. r. felperest megilleti az általa jelölt mértékben az alperes által már megfizetett összegek után járó kamat: **55 740.- Ft.**

3. II. r. felperes taxiköltség

A II. r. felperes utalt arra, hogy beosztása folytán kénytelen volt minél előbb munkába állni. Ez 2003. augusztus 6-án megtörtént.

Azzal, hogy két hónap múlva munkába állt a gyógyulását nem veszélyeztette, mert az csak akkor következett, hogy a szalagszakadását ellátták, a gyógytornával állapota rendeződött.

A taxi költségre végül 33. sorszám alatt 2003. augusztus 7-től 2004. március 5-ig terjedő időre 376 625.- Ft megállapítását kérte. (141 munkanapra 2875.-Ft).

Álláspontja szerint a jelölt időszakra a kifizetés helytálló volt, ezért az alperes által jelölt elszámolásra a nem vagyoni kártérítés vonatkozásában nincs lehetőség.

Az alperes a II. r. felperes munkába állására (2003. 08. 06.) tekintettel mindösszesen: 376 625.- Ft-ot megtérített (30 000 + 116 625 + 223 779 + 6621).

Hivatkozott arra, hogy a szakvélemény szerint a költség csak három hónapra igényelhető, ezért 41 napra napi 2 875.- Ft alapulvételével 117 875.- Ft túlfizetés történt, ennek elszámolását kéri a nem vagyoni kárba.

A bíróság utal arra, hogy a felperesek által csatolt magán orvosszakértői vélemény is tartalmazza, hogy gépkocsi használat biztosítása nélkül a 2004. márciusi műtéig a II. r. felperes nem tudott volna dolgozni.

A perben beszerzett orvos szakértői vélemény a sérülést követően két hónapig, a 2004. márciusi műtét után egy hónapig tartotta alkalmatlannak a II. r. felperest tömegközlekedési eszközök igénybevitelére.

Az eljárás szakértő dr. ... meghallgatása során utalt arra, hogy a szakvéleményben írtakat fenntartja. Ugyanakkor a hosszmetzeti kép alapján megállapítható, hogy a II. r. felperesnek a térd panaszai a műtéti beavatkozásig, a tükrözésig fennálltak, így elfogadható, hogy a tömegközlekedést nem vette igénybe.

Rámutatott, hogy a sérülést követő két hónapig, és a 2004. márciusi műtétet követő egy hónapig a II. r. felperes alkalmatlan volt a tömegközlekedési eszközök igénybevitelére, míg a köztes időszakban erre potenciálisan a lehetősége megvolt, de elfogadható, hogy a panaszai miatt abban mégsem mert, tudott részt venni.

..., ..., ... tanúvallomása alátámasztotta, hogy a II. r. felperes a panaszai miatt kényszerült arra, hogy a munkába járás során, főként hazajövelekor taxit vegyen igénybe.

Mindezeket figyelembe véve a II. r. felperes ezen költségigénye alapos volt.

Az alperes valójában az igényelt összeget megtérítette, így marasztalásra szükség nem volt. A fentiek alapján az alperes által jelölt elszámolásnak így alapja nem volt.

4. II. r. felperes rendkívüli munkateljesztmény

A II. r. felperes 2003. augusztus 7-től kezdődően havi 200 000.- Ft járadék megállapítását kérte. Előadta, hogy a munkáltató bank különlegessége, hogy nincs fiókhálózata, az ország egész területén működik. A székhelye több emeletes irodaépület. Munkakörének ellátáshoz hozzátartozik, hogy naponta több emeletet kell bejárnia, és van, hogy munkája jelentős részét az épületen kívül tölti. A kiemelt ügyfeleket még ..... is neki kell felkeresnie, a hitelfelhasználás ellenőrzése során a gyárakban a gépeket, egyéb állóeszközöket ellenőriznie. Helyszínen kell vizsgálnia a felajánlott fedezeteket.

Mindezek jelentős mértékű tartós állást, járást, huzamos lépcsőzést igényelnek. Nyilvánvaló, hogy ezt csak rendkívüli munkateljesztménnyel tudja elérni.

A jövedelme az elmúlt öt évben számottevően emelkedett, a balesetet megelőző évben havi 1 072 986.- Ft volt.

Az alperes elutasítást kért, álláspontja szerint a Ptk. 356. § (1) bekezdése alapján egyértelmű, hogy amennyiben a jövedelem nem csökkent, úgy a speciális esetet tárgyaló (3) bekezdés szerinti ereje megfeszítés kérdése fel sem merülhet.

A PK. 45. számú állásfoglalás szerint az ereje megfeszítési járadék csak akkor merülhet fel, ha a károsult jövedelme csökkent, viszont rendkívüli munkateljesztmény által - nem, pedig más okból-magasabb, mint amely jövedelem a megmaradt munkaképességének megfelelő.

A Ptk 356. § (1) bekezdése alapján, akinek munkaképessége baleset folytán csökkent, csak akkor követelhet járadékot, ha a baleset után keresete (jövedelme) a baleset előtti keresetét - neki fel nem róható okból- nem éri el.

A Ptk 356. § (3) bekezdése értelmében a járadék megállapításnál a balesetért felelős személy javára nem vehető figyelembe, az a kereset (jövedelem), amelyet, a balesetet szenvedett személy a balesetből eredő jelentős testi fogyatékosága ellenére rendkívüli munkateljesztménnyel ér el.

A PK. 45. számú állásfoglalás szerint a baleset folytán munkaképesség-csökkenést szenvedett személy kártérítési járadékát a baleseti eredetű munkaképesség-csökkenés mérvének és a baleset folytán bekövetkezett keresetvesztésnek együttes vizsgálata alapján kell megállapítani.

Általános szabály szerint a sérült akkor követelhet járadékot, ha munkaképessége a baleset folytán csökkent, és keresete (jövedelme) önhibáján kívül kisebb, mint amennyi a baleset előtt volt. Ilyen esetben járadékként az elmaradt keresetnek (jövedelemnek) a társadalombiztosítási ellátásokkal csökkentett összegét kell megtéríteni. Ennek során az orvosilag megállapított baleseti eredetű munkaképesség-csökkenésből kell kiindulni.

Ha a balesetet szenvedettnek a baleset utáni keresete meghaladja azt az összeget, amely megfelel a megmaradt munkaképessége arányának, a felelős személy általában a baleset előtti és a baleset utáni tényleges kereset különbözetének megfelelő összegű járadék megfizetésére köteles.

A nagyobb erőfeszítés hasznát a károkozó nem élvezheti.

Az orvosszakértői vélemény szerint balesetből eredő munkaképesség-csökkenés 20%, ami 16% egészségkárosodásnak felel meg.

Ugyanakkor ilyen helyzetben vizsgálni kell azt is, hogy a károsultat a sérülése készleteti-e és ha igen, milyen mérvű rendkívüli munkateljesztmény kifejtésére.

A bíróság a 33/F/2. alatt csatolt munkaköri leírás, valamint a 33/F/3. alatti részletes tájékoztatás, a II. r. felperes munkakörülményeire történt személyes maghallgatás kiegészítése után az eljárást szakértőt kiegészítésre hívta fel.

Az eljárás dr ... szakértő részletes és meggyőző indokát adta, hogy jelen esetben fokozott erőfeszítés a munkavégzés során nem áll fenn. Utalt arra is, hogy rehabilitációs szempontból az a munkakör, amelyben a II. r. felperes dolgozik ideálisnak tekinthető.

A fentiek együttes mérlegelésével a járadék megállapítására lehetőség nem volt.

5. II. r. felperes szemüveg pótlás:

Az alperes a balesetben tönkrement szemüveg igazolt pótlási költségét, 71 104.- Ft-ot megfizetett. Ezt a perköltségnél kérte figyelembe venni.

A kamatfizetés kezdő időpontja az egyes tételeknél feltüntetésre került.

A bíróság a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a késedelmi kamat megfizetéséről: a nem vagyoni kár vonatkozásában a káresemény idejétől, az egyéb megítélt tételek tekintetében középarányos időpont figyelembevételével, illetve a költségek felmerülésekor. A kamat mértékénél figyelembe vette a jogszabályi változásokat.

A késedelmi kamat mértéke a Ptk. 301. § (1) bekezdésében foglalt szabály változása miatt 2005. január 1-jétől a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat a 2004. évi CXXXV. törvény 134. §-a alapján.

A bíróság a perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján döntött a részbeni pernyertesség és pervesztesség arányára tekintettel.

Az I. r. felperes pernyertessége 60%-os.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 426 000.- Ft kereseti illetékből az 1990. évi XCIII. törvény 4. § (1) bekezdése, 5. § (1) bekezdés d.) pontja alapján az állam visel 255 600.- Ft-ot, az I. r. felperes a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése értelmében köteles 170 400.- Ft-ot az államnak megfizetni.

Az eljárás során felmerült 175 000.- Ft szakértői díjból az I. r. felperes 87 500.- Ft-ot, a 17 720.- Ft szakértői díjból az alperes 8 860.- Ft-ot előlegezett.

Az I. r. felperest 50 156.- Ft szakértői díj illeti meg, és kérheti a magánszakértői vélemény díjának (mindösszesen: 151 200.-Ft) ráeső részéből (75 600.-Ft) való megtérítést, ami 45 360.- Ft.

A bíróság az ügyvédi munkadíj megállapításáról a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1), (2) bekezdés a.) pontja alapján rendelkezett.

Az I. r. felperest megillető ügyvédi munkadíj különbözet 71 000.- Ft.

Az I. r. felperesnek megítélt perköltség mindösszesen: 180 716.- Ft (71000 + 50 156 + 45 360).

A II. r. felperes pernyertessége 40%.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 468 300.- Ft kereseti illetékből az 1990. évi XCIII. törvény 4. § (1) bekezdése, 5. § (1) bekezdés d.) pontja alapján az állam visel 187 320.- Ft-ot, a II. r. felperes a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése értelmében köteles 280 980.- Ft-ot az államnak megfizetni.

Az eljárás során felmerült 175 000.- Ft szakértői díjból a II. r. felperes 87 500.- Ft-ot, a 17 720.- Ft szakértői díjból az alperes 8 860.- Ft-ot előlegezett.

A II. r. felperest 29 684.- Ft szakértői díj illeti meg, és kérheti a magánszakértői vélemény díjának (mindösszesen: 151 200.-Ft) ráeső részéből (75 600.-Ft) való megtérítést, ami 30 240.- Ft.

A bíróság az ügyvédi munkadíj megállapításáról a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1), (2) bekezdés a.) pontja alapján rendelkezett.

Az alperest megillető jogtanácsosi munkadíj különbözet: 78 040.- Ft.

A II. r. felperes által fizetendő perköltség: 18 000.- Ft (78040-59924).

Az alperes elismerésének hiányában az előzetes végrehajthatóság megállapítására a Pp. 231. § d.) pontján lehetőség nem volt.

Budapest, 2009. június 9.

Rostáné dr. Bot Ildikó sk.
tanácselnök

A kiadmány hitelül: